

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

RELATIONSHIP BUILDING BETWEEN SCHOOLS AND COMMUNITIES

OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER SONGKHLA PRIMARY

EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2


¹สาวิตรี ภาครุ และ ²รุจิราพรรณ คงช่วย

¹Sawittree Pakro and ²Rujirapun Kongchuay

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, ประเทศไทย

¹Songkhla Rajabhat University, Thailand

¹Sawittreepakro@gmail.com

Received: June 16, 2024; **Revised:** July 23, 2024; **Accepted:** August 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 2) เปรียบเทียบการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. การสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีระดับ

¹ นักศึกษา, สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ : การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน, ผู้บริหารสถานศึกษา, การบริหารการศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to 1) investigate the relationship building between schools and communities of school administrators under Songkhla Primary Educational Service Area Office 2; and 2) compare the relationship building between schools and communities of school administrators under Songkhla Primary Educational Service Area Office 2. The research findings revealed that: 1. Relationship building between schools and communities of school administrators under Songkhla Primary Educational Service Area Office 2, both overall and in individual aspects, was at a high level. 2. A comparison of relationship building between schools and communities of school administrators under Songkhla Primary Educational Service Area Office 2 found that teachers of different genders and education levels had varied opinions at a statistically significant level of .05. The opinions of teachers from various school sizes differed at the statistically significant level of .001.

Keywords: Relationship Building Between School and Community, School Administrators, School Administration

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 24 ข้อ 6 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 15) ตามมาตรา 29 กำหนดไว้ว่าให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริม

ความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา
อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ
เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มี
การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,
2545: 16-17) และในมาตรา 57 ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในชุมชนให้
มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญา
ท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและ
สนับสนุนการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 32)

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาคนให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างสมดุล
และเหมาะสม ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญไป
ในทิศทางที่พึงประสงค์ เพราะเป้าหมายในการจัดการศึกษา คือ มุ่งจัดให้สอดคล้องกับ
ความต้องการของสังคม ปลูกฝังให้ทุกคนมีความรู้ความสามารถ ซึ่งการบริหารจัดการสถานศึกษา
มีบทบาทสำคัญยิ่งที่ทำให้การศึกษาของไทยให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหาร
สถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการสถานศึกษา เนื่องจากเป็นตัวการและ
เป็นกลไกหลักในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ต้องทำหน้าที่และรับผิดชอบโดยตรง
ในการดูแล ควบคุมกำกับและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการทำงานในส่วน
ต่างๆ ของสถานศึกษาให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายที่ได้วางไว้ การบริหารสถานศึกษาเป็น
การร่วมมือของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายของ
หลักสูตร พัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี เก่ง และมีสุข (นิอาลี หะยีนมะ, 2564: 7)

การบริหารสถานศึกษาเป็นการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำหลักการและ
กระบวนการมาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบ สามารถพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ
ในการดำเนินงานทั้ง 4 ฝ่าย คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหาร
งานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป มุ่งพัฒนางานให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย สามารถประสาน
ชุมชนและองค์กรที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคล
สำคัญที่มีบทบาทและมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตาม
เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (ศรีธัญญา น้อยพิมาย,
2562: 22-23)

ดังนั้น จึงมีการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา ตามมาตรา 39
ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การ

บริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 24)

การบริหารงานทั่วไป เป็นงานเกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้การบริหารอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังขอบข่ายภารกิจ การบริหารทั่วไป มีภาระหน้าที่งาน คือ การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผนการบริหารงานการศึกษา งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การดำเนินงานธุรการ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การทัศนศึกษา งานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น การรายงานผลการปฏิบัติงาน การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน (ราชกิจจานุเบกษา, 2550: 32-33)

การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานทั่วไป ซึ่งชุมชนมีความสำคัญและมีอิทธิพลโดยตรงต่อการพัฒนาเด็ก ทั้งการเรียนรู้ การปฏิบัติตน และการประสบความสำเร็จในชีวิต จากการศึกษาเพิ่มเติม พบว่า ปัจจัยบทบาทของชุมชนหรือสภาพแวดล้อมโดยรอบที่อยู่อาศัยของนักเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก บ้าน วัด โรงเรียนเป็น 3 เสาหลักความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งของโรงเรียนซึ่งผู้บริหารที่เปรียบเหมือนแนวหน้าในการประสานทั้งสามฝ่ายเข้าด้วยกันสอดคล้องกับ (ชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2560: 13) ได้กล่าวไว้ว่า บ้าน วัด โรงเรียนหรือที่เรียกว่า "บวร" คือ สามเสาหลักคู่สังคมไทยซึ่งเป็นทุนทางสังคมที่เกื้อกูลประเทศไทยมายาวนาน การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่ผ่านมาก็ยึดหลักการนี้มาโดยตลอด เพราะทั้งบ้านและวัดโดยรวมแล้วก็คือชุมชนที่อยู่ในแวดล้อมใกล้ชิดโรงเรียนโดยความจริงที่ยอมรับกันทั่วไป คือ "โรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้" การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทั้ง 2 ฝ่าย (นิทัศน์ ขาวโพธิ์พระ, 2560: 18-23) ได้กล่าวว่า การให้บริการชุมชน เป็นการให้บริการในทุกๆด้าน ทั้งด้านวิชาการ ได้แก่ การให้ความรู้ในทางวิชาการต่างๆ การให้ความรู้ทักษะทางอาชีพ การป้องกันโรคภัย ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน การให้คำแนะนำคำปรึกษาหารือต่างๆ ด้านบริหารงานทั่วไป ได้แก่ การให้บริการด้านอาคาร

สถานที่ การบริการห้องสมุดสำหรับประชาชน การบริการด้านหนังสือวารสารความรู้ต่างๆ การบริการด้านสุขภาพอนามัยที่เป็นการให้ความรู้ การป้องกันโรค การรักษาการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การให้ยืมอุปกรณ์เพื่อนันทนาการ อุปกรณ์กีฬาต่างๆ ให้ใช้พื้นที่สนามของโรงเรียนเพื่อการกีฬาและการออกกำลังกายที่โรงเรียน เพื่อให้ชุมชนได้รับความสะดวกสบายมากที่สุด การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน การสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาตามภารกิจของโรงเรียน ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งอยู่ในฐานะทั้งที่เป็นผู้ให้และผู้รับโดยโรงเรียนจะต้องเป็นศูนย์กลางของชุมชนหรือสังคมเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้สถานที่และอุปกรณ์ของโรงเรียนได้ เพื่อให้ชุมชนมีความรู้สึกร่วมมีส่วนร่วมในการบริหารงานในโรงเรียน ให้การสนับสนุนในกิจการของโรงเรียนและโรงเรียนกับชุมชนต้องเกื้อกูลประโยชน์ร่วมกันเพื่อจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นกระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกัน สร้างความร่วมมือซึ่งกันและกัน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยมีทัศนคติมีแนวทางที่ตรงกันในการพัฒนาการศึกษาและชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา โดยการกำหนดเป้าหมาย กำหนดนโยบายการจัดการศึกษา เพื่อฝึกให้บุคคลเป็นไปตามความต้องการของชุมชน เพื่อใช้ทรัพยากรในโรงเรียนที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ทั้งสองฝ่าย คือ ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียน และเสริมสร้างความเข้าใจในด้านวิชาชีพ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีแก่ชุมชน และเพื่อเป็นหนทางในการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนจากชุมชน (ธีรรัตน์ ไชยสิทธิ์, 2560: 14) ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนทำให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษา พัฒนาเยาวชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อความก้าวหน้าของโรงเรียนและประเทศชาติต่อไป

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและเป็นการเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งงานวิจัยนี้จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนในการบริหาร การปรับปรุงแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ส่งเสริมความเข้มแข็ง ร่วมแรง ร่วมใจกันของคนในชุมชนและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของโรงเรียนกับชุมชนได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 125 แห่ง จำนวนครูทั้งหมด 1,260 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางคำนวณสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970: 28 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด 2556: 43) ได้จำนวนครู 297 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา โดยเทียบบัญญัติไตรยางค์ตามสัดส่วนของขนาดสถานศึกษาและสุ่มครูในแต่ละสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครู มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการประชาสัมพันธ์
- 2) ด้านการให้บริการชุมชน
- 3) ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม
- 4) ด้านการมีบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
- 5) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยเลือกวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับสมมติฐาน โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ใช้สถิติ t - test และ One-way ANOVA (F - test)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับความคิดเห็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อที่	การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1	ด้านการประชาสัมพันธ์	4.32	0.51	มาก
2	ด้านการให้บริการชุมชน	4.33	0.49	มาก
3	ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม	4.20	0.48	มาก
4	ด้านการมีบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา	4.12	0.44	มาก
5	ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	4.24	0.48	มาก
	ภาพรวม	4.24	0.42	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้บริการชุมชน ($\bar{X}=4.33$, $SD=0.49$) ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.51$) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.4$) ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.20$, $SD=0.48$) ด้านการมีบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{X}=4.12$, $SD=0.44$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน ของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	P
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการประชาสัมพันธ์	4.36	0.50	4.29	0.52	1.159	.248
2. ด้านการให้บริการชุมชน	4.44	0.45	4.26	0.50	3.231***	.001
3. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม	4.24	0.47	4.17	0.49	1.172	.242
4. ด้านการมีบทบาทร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษา	4.17	0.48	4.08	0.41	1.731	.085
5. ด้านการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์กับชุมชน	4.31	0.48	4.19	0.48	2.231*	.026
ภาพรวม	4.30	0.41	4.20	0.42	2.184*	.030

จากตารางที่ 2 พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการให้บริการชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ยกเว้น ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ด้านการมีบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญตรี		สูงกว่าปริญญตรี		t	P
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
1. ด้านการประชาสัมพันธ์	4.33	0.53	4.27	0.47	0.949	.343
2. ด้านการให้บริการชุมชน	4.37	0.47	4.22	0.52	2.415*	.016
3. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม	4.23	0.49	4.13	0.46	1.589	.113
4.ด้านการมีบทบาทพร้อมของคณะกรรมการสถานศึกษา	4.15	0.46	4.03	0.39	2.003*	.046
5. ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	4.27	0.48	4.15	0.47	1.824	.069
ภาพรวม	4.27	0.42	4.16	0.40	2.006*	.046

จากตารางที่ 3 พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการให้บริการชุมชนและด้านการมีบทบาทพร้อมของคณะกรรมการสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม และด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านการประชาสัมพันธ์	4.50	0.40	มาก	4.34	0.41	มาก	3.45	0.68	ปานกลาง
2. ด้านการให้บริการชุมชน	4.66	0.35	มากที่สุด	4.24	0.41	มาก	3.69	0.51	มาก
3. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม	4.44	0.37	มาก	4.18	0.37	มาก	3.42	0.64	ปานกลาง

4. ด้านการมีบทบาทร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษา	4.22	0.33	มาก	4.14	0.41	มาก	3.54	0.63	มาก
5. ด้านการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์กับชุมชน	4.49	0.32	มาก	4.21	0.39	มาก	3.47	0.70	ปานกลาง
ภาพรวม	4.46	0.29	มาก	4.22	0.31	มาก	3.51	0.61	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ปรากฏผล ดังนี้

ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้บริการชุมชน ($\bar{X}$ = 4.66, SD = 0.35) ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}$ = 4.50, SD = 0.40) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X}$ = 4.49, SD = 0.32) ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 4.44, SD = 0.37) และด้านการมีบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.22, SD = 0.33) ตามลำดับ

ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}$ = 4.34, SD = 0.41) ด้านการให้บริการชุมชน ($\bar{X}$ = 4.24, SD = 0.41) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X}$ = 4.21, SD = 0.39) ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 4.18, SD = 0.37) และด้านการมีบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.14, SD = 0.41) ตามลำดับ

ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้บริการชุมชน ($\bar{X}$ = 3.69, SD = 0.51) ด้านการมีบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 3.54, SD = 0.63) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X}$ = 3.47, SD = 0.70) ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}$ = 3.45, SD = 0.68) และด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 3.42, SD = 0.64) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ด้าน

การประชาสัมพันธ์ ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ด้านการมีบทบาทร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษา และด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ผู้วิจัยอภิปรายผลตามข้อค้นพบ ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง โรงเรียนและชุมชน ชุมชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน และการวางแผนงาน ร่วมกับชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษา พัฒนาผู้เรียน อันจะนำไปสู่การ พัฒนาชุมชนและประเทศชาติต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา ชูแสง (2557: 87) เรื่อง การดำเนินงานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขต ราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมาพร แสงแจ่ม (2559: 47-48) เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดพวงนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชนของโรงเรียนวัดพวงนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับปัญญา วงศ์คุณทรัพย์ (2559: 315)

เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเป็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัด วังเป็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับธีรรัตน์ ไชยสิทธิ์ (2560: 37) เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนพระแสงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ผลการวิจัย พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนพระแสงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ นิทัศน์ ชาวโพธิ์พระ (2560: 39) เรื่อง การบริหารงานสัมพันธ์ชุมชนตามการรับรู้ของ

ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนพานทองสาธิต อำเภอปลวกแดง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานสัมพันธ์ชุมชนตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนพานทองสาธิต อำเภอปลวกแดง จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัย การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำข่าวสาร ป้ายนิเทศและพบปะเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนในวาระที่เหมาะสม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชน มีการชี้แจงผลการดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบในทุกปีการศึกษา การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน การจัดระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสมและทันสมัย และรับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

1.2 ด้านการให้บริการชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้อุปกรณ์ของโรงเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ ของชุมชน เช่น งานวัด งานมัสยิด ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อุปกรณ์ของโรงเรียน มีส่วนร่วมซึ่งกันและกัน ร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ ของชุมชน เช่น งานวัด งานมัสยิด เป็นต้น มีการร่วมกันในการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงามของท้องถิ่น การจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมให้แก่แก่นักเรียน มีเทคนิคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานในโรงเรียนอย่างคุ้มค่า มีเทคนิคการทำงาน รวมถึงการปฏิบัติงานหน้าที่ต่างๆ ภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับงาน และการให้ชุมชนมาใช้บริการอื่นๆ ภายในโรงเรียน

1.3 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาให้โรงเรียนเป็นพื้นที่อบรมและศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนในโอกาส

ต่างๆและผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนงานร่วมกับชุมชน เพื่อให้โรงเรียนมีการพัฒนามากขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน มีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน มีการกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน การเชิญผู้นำชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียน การจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การให้โรงเรียนเป็นพื้นที่อบรมและศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน

1.4 ด้านการมีบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการสนับสนุนช่วยเหลือ ประสานงานกับบุคคล ประชาชนผู้ปกครอง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน สร้างความเข้าใจในการดำเนินงานของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้คณะกรรมการสถานศึกษาสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับโรงเรียนเพื่อร่วมกันปรึกษาหารือ แสดงความคิดเห็นและผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้คณะกรรมการสถานศึกษาระดมทรัพยากรต่างๆ ในชุมชน เพื่อการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการตามระเบียบร่วมกับชุมชนและแต่งตั้งบุคคลเพื่อทำหน้าที่ในการส่งเสริมโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การเชิญชวน ประชุม ให้เกียรติ ยกย่องคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้มีบทบาทในการพัฒนาโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาโรงเรียนให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนและตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา

1.5 ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมปรึกษาหารือกับชุมชนในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนเป็นประจำทุกปีการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนได้เข้าร่วมชมการแสดง นิทรรศการและผลงานของนักเรียนทุกภาคการศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีการเชิญผู้ปกครองหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียนและครูมีการสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ชุมชนและหน่วยงานอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน มีกระบวนการร่วมคิด ร่วมมือ ร่วมตัดสินใจในการดำเนินงาน

2. เพื่อเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการให้บริการชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ยกเว้น ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ด้านการมีบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งโดยภาพรวมและรายด้านเพศชายมีระดับค่าเฉลี่ยมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีมุมมองในการบริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชนและด้านการบริการชุมชน ซึ่งผู้บริหารให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การให้โรงเรียนร่วมกิจกรรมกับชุมชน ก่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคี มีกระบวนการร่วมนัด ร่วมมือ ร่วมตัดสินใจในการดำเนินงาน มีการติดต่อประสานงาน และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2.2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการให้บริการชุมชนและด้านการมีบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม และด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการบริการชุมชน มีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การบริการสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา ด้านการมีบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีการกำหนด วางแผน ดำเนินงานร่วมกัน การกำกับดูแล สนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษาบริหารงานให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มีส่วนร่วมในการจัดหาแหล่งงบประมาณเพื่อการศึกษา โดยให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ในการบริหารของโรงเรียน

2.3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การสร้าง

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ด้านการมีบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา และด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยค่าเฉลี่ยของครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนจะได้รับการจัดสรรงบประมาณที่แตกต่างกันและน้อยเกินไป ซึ่งการบริหารสถานศึกษา มีความจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณตามนโยบายที่วางไว้ ไม่ว่าจะเป็นด้านการประชาสัมพันธ์ ที่ผู้บริหารสถานศึกษา จัดระบบการประชาสัมพันธ์ เพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสมและทันสมัย ด้านการให้บริการชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ และหารายได้เพิ่มเติมให้แก่ักเรียน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น การแข่งขันกีฬา ระหว่างครูกับผู้ปกครอง การแข่งขันกีฬาระหว่าง นักเรียนปัจจุบันกับศิษย์เก่า เป็นต้น ด้านการมีบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่ม ชมรมมูลนิธิและสมาคมต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญา ท้องถิ่นให้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งพบว่า ด้านการดำเนินการตามระเบียบร่วมกับชุมชนและแต่งตั้งบุคคลเพื่อทำหน้าที่ในการส่งเสริมโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทน้อยในการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา และยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การเชิญชวน ประชุม ให้เกียรติ ยกย่องคณะกรรมการสถานศึกษา ให้มีบทบาทในการพัฒนาโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทน้อยในการสนับสนุนช่วยเหลือ ประสานงานกับบุคคล ประชาชนผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน การสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานของโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับโรงเรียนเพื่อร่วมกันปรึกษาหารือ แสดงความคิดเห็น ขอความช่วยเหลือ ด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์หรือแรงงาน เพื่อการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน และสามารถนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการศึกษาปัจจัยหรือองค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2560). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University. 7(2), 1350-1353.
- จิวัฒน์ ไชยสิทธิ์. (2560). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนพระแสงวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิทัศน์ ชาวโพธิ์พระ. (2560). การบริหารงานสัมพันธ์ชุมชนตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนพานทองสาขานุบาลณ์ จังหวัดชลบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิอาลี หะยีนิมะ. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอมะนังยะลา จังหวัดยะลา. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่): พิมพ์ครั้งที่ 10.กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์. (2559). การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. วารสาร. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา.
- ปัทมาพร แสงแจ่ม. (2559). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดพวงนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วาสนา ชูแสง. (2557). การดำเนินงานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตราชภัฏวชิรบำรุง กรุงเทพมหานคร. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ศรีัญญา น้อยพิมาย. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : การศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- _____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 และที่แก้ไข. เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2. กลุ่มนโยบายและแผน สพป.สงขลา เขต 2.